DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

7. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

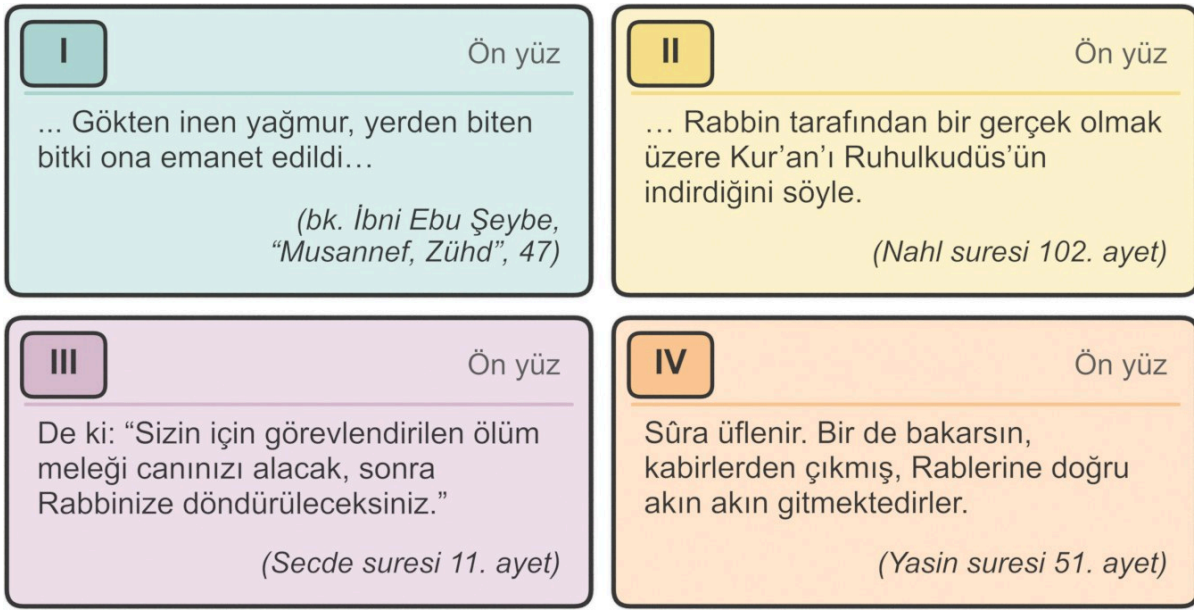
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 2 · 2. SÜRÜM

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

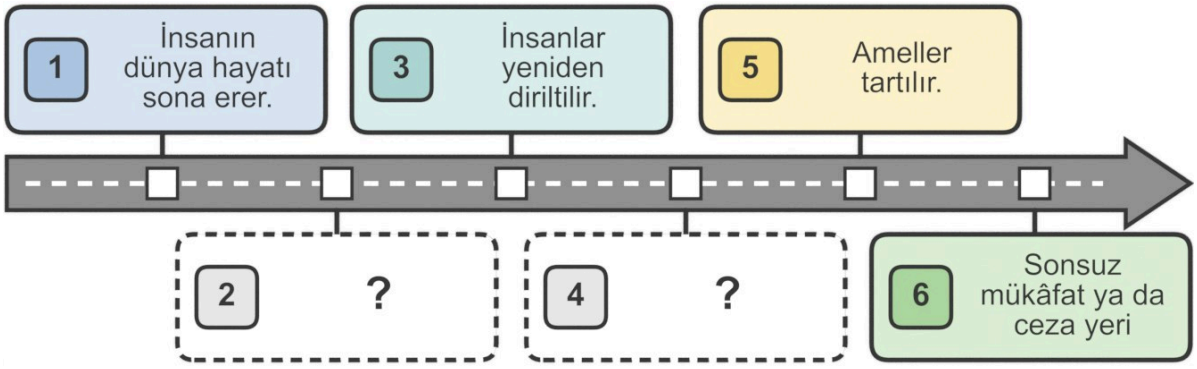
1. Nehir, derste okudukları ayet ve hadisleri tekrar etmek için dört kart hazırladı. Ön yüzlere birer ayet ya da hadis yazdı, arka yüzlere ise görevinden söz edilen meleğin adını yazmayı unuttu. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

1.1. Kartların arka yüzüne yazılması gereken melek adlarını, her meleğin en çok bilinen adını kullanarak yazınız. (8 puan)

1.2. Nehir, V ve VI numaralı kartlara diğer iki melek grubunu yazacaktır. Bu grupların adlarını ve görevlerini yazınız. I-IV numaralı kartlardaki meleklerin ortak adını da belirtiniz. (7 puan)

2. İpek, sunumu için ahiret hayatının aşamalarını kısa açıklamalarla gösteren bir zaman şeridi hazırladı ama iki durağı boş bıraktı. Kardeşi şeridi görünce "Ölüm, herkese aynı yaşta mı gelir?" diye sordu. İpek, cevap verirken aşağıdaki ayetten yararlandı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

"O öyle bir Rab'dir ki sizi çamurdan yaratmış, sonra (her birinize) bir ecel tayin etmiştir…" (Enam suresi 2. ayet)

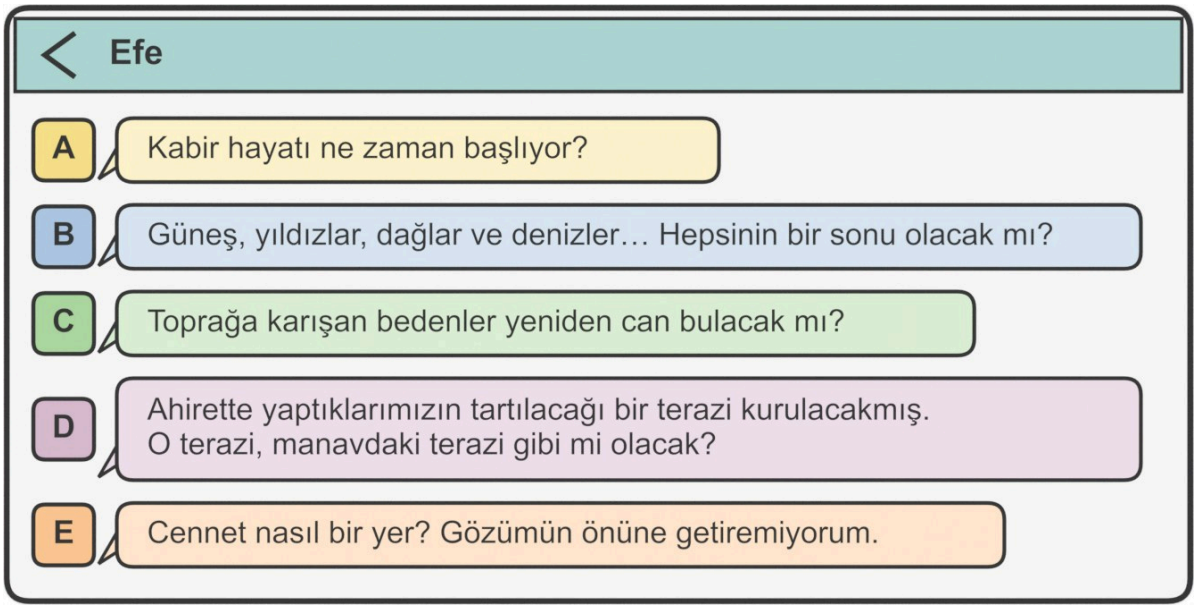
2.1. Zaman şeridinde 2 ve 4 numaralı duraklara yazılması gereken aşamaların adlarını yazınız. (4 puan)

2.2. Ayetten hareketle ömür ve ecel kavramlarını açıklayınız. Bu kavramları şeritteki 1 numaralı aşamayla ilişkilendirerek kardeşinin sorusunu cevaplayınız. (5 puan)

2.3. İpek'in sunumunun sonuna eklediği aşağıdaki ayetlerin şeritteki hangi aşamayla ilgili olduğunu, aşamaların adlarını kullanarak yazınız. (6 puan)

- I. "… Hayır, diriltecek! Bu, yerine getirilmesini Allah'ın üzerine aldığı bir vaaddir. Fakat insanların çoğu bilmezler." (Nahl suresi 38. ayet)
- II. "O gün amellerin tartılması da haktır. Kimlerin sevabı ağır basarsa işte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Araf suresi 8. ayet)
- III. "İman edip salih ameller işleyenlere gelince onlara içinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte bu, büyük başarıdır." (Buruc suresi 11. ayet)

3. Lina'nın dokuz yaşındaki kuzeni Efe, ahiret hayatıyla ilgili merak ettiklerini annesinin telefonundan Lina'ya yazdı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

3.1. Lina'nın Efe'ye doğru cevap verebilmesi için A, B, C ve D mesajlarını ahiret hayatının hangi aşamalarıyla ilişkilendirmesi gerektiğini yazınız. (8 puan)

3.2. Lina, E mesajını aşağıdaki hadisle cevaplayacak. Hadisten hareketle cennetin nasıl bir yer olduğunu açıklayınız. "Salih kullarım" ifadesinden yola çıkarak cennete kavuşmak isteyen birinin nasıl yaşaması gerektiğini yazınız. (4 puan)

Cenab-ı Hak buyuruyor ki: "Salih kullarım için ben, cennette hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve insanın kalbinden bile geçmeyen nice nimetler hazırladım." (Buhari, "Tefsîr", 32)

3.3. "Ahiret hayatı ebedî bir hayattır." ifadesini dünya hayatıyla karşılaştırarak açıklayınız. (3 puan)

4. Teneffüste koridorda koşan Onur, bir öğrenciye çarptı ve öğrencinin elindeki meyve suyu yere döküldü. Onur hemen oradan uzaklaştı. Nöbetçi öğretmen, dökküntünün yanında duran Deniz'in koştuğunu düşünerek onu uyardı. Olanları bilen Onur sessiz kaldı. Akşam Deniz ablasına "Hiç adil değil! Onur'un yaptığı yanına kâr kalacak. Yarın ben de onu öğretmene şikâyet edeceğim, birkaç şey de uydurup ekleyeceğim." dedi. Ablası, karar vermeden önce aşağıdaki ayetleri düşünmesini istedi. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

- I. "Allah, gökleri ve yeri, hak ve hikmete uygun olarak, herkese kazandığının karşılığı verilsin diye yaratmıştır. Onlara haksızlık edilmez." (Casiye suresi 22. ayet)
- II. "… Bir topluma olan kininiz, sakın ha sizi adaletsizliğe itmesin. Adil olun. Bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır." (Maide suresi 8. ayet)

4.1. Deniz'in "Onur'un yaptığı yanına kâr kalacak." düşüncesinin neden doğru olmadığını I. ayetten hareketle açıklayınız. (4 puan)

4.2. Ahiret inancının, Deniz'in bu haksızlığı değerlendirmesine ve ertesi gün nasıl davranacağına katkısını II. ayetle ilişkilendirerek açıklayınız. (6 puan)

4.3. Onur'un sessiz kalmasını ahiret inancı açısından değerlendiriniz. Ahiret inancına uygun davranmak için Onur'un neler yapması gerektiğini yazınız. (5 puan)

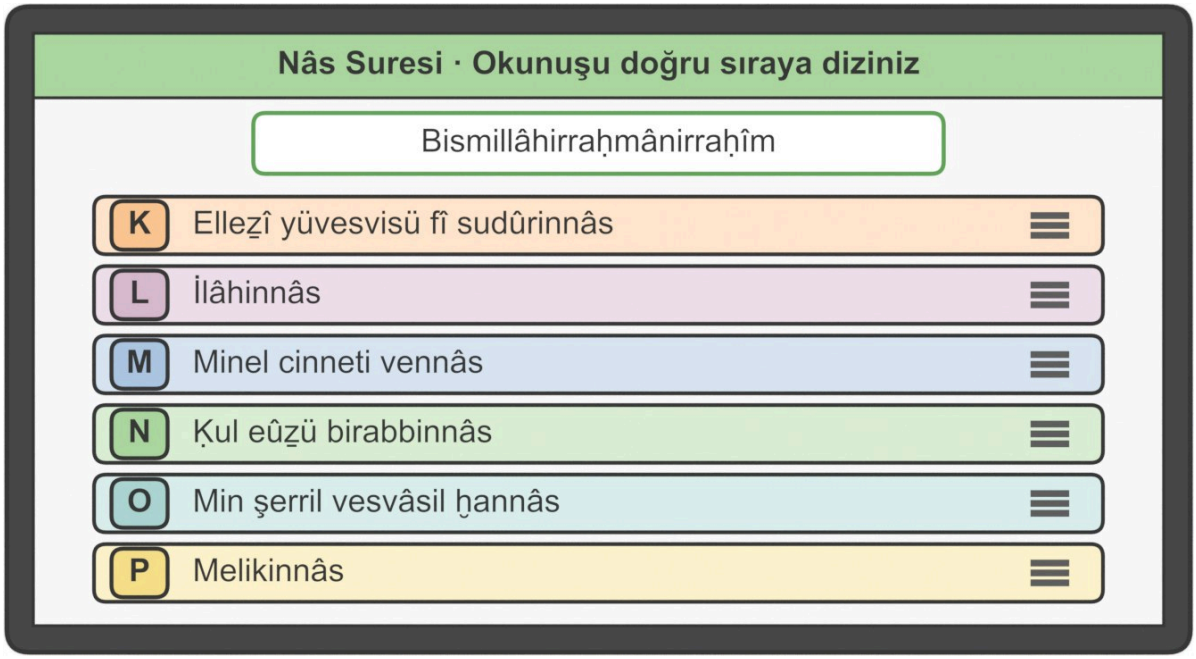
5. Ömer, iki aydır her cumartesi apartmanlarındaki yaşlı komşusunun pazar alışverişini taşıyor ve ona gazete okuyor. Bir gün arkadaşları "Bunu kimse görmüyor bile, neden uğraşıyorsun?" diye takıldı. Ömer de bir an "Gerçekten kimse fark etmiyor." diye düşünüp üzüldü. Akşam annesi ona aşağıdaki ayeti okudu. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

"Şüphesiz 'Rabbimiz Allah'tır.' deyip de sonra dosdoğru olanlar var ya, onların üzerine akın akın melekler iner ve derler ki: 'Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) vadedilmekte olan cennetle sevinin!'" (Fussilet suresi 30. ayet)

5.1. Ayetteki meleklerin sözlerinden hareketle melek inancının Ömer'e kazandırabileceği iki duygu ya da düşünceyi yazınız. (4 puan)

5.2. "Meleklere iman, insana huzur ve güven verir." yargısını Ömer'in yaşadıkları üzerinden gerekçeleriyle açıklayınız. (6 puan)

6. Asya, Nâs suresini sınıfta tekrar etmek için akıllı tahtada bir sürükle-bırak etkinliği hazırladı. İlk ekranda surenin okunuşundaki satırlar karışık sırada duruyor. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

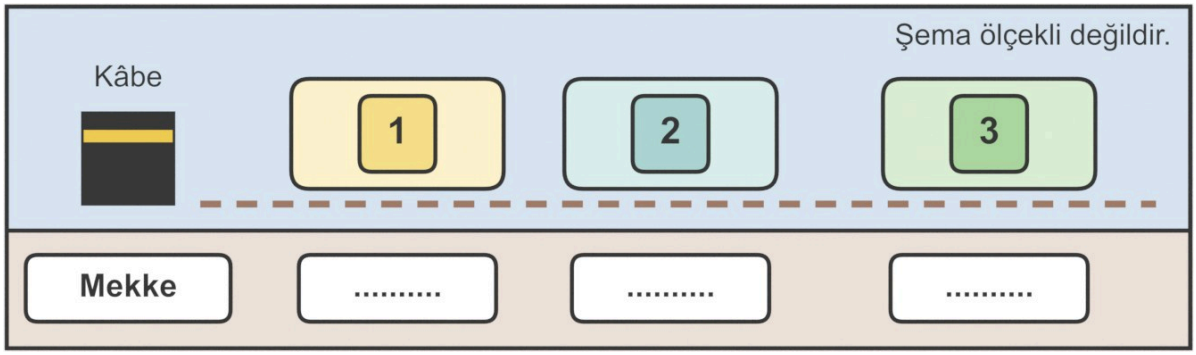
6.1. Satırların surenin okunuşundaki doğru sırasını harfleriyle yazınız. (6 puan)

6.2. Etkinliğin ikinci ekranında yer alan anlamdaki boşlukları tamamlayınız. (5 puan)

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla
De ki: "…… ve insanlardan; insanların …… vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların ……, insanların ……, insanların …… sığınırım."

6.3. Surenin anlamından hareketle "Bu surede kime, kimlerden gelen hangi kötülüğe karşı sığınılmaktadır?" sorusunu kendi cümlelerinizle cevaplayınız. (4 puan)

7. Melis, ailesiyle birlikte hac ibadetini anlatan bir belgesel izledi. Belgeselde gösterilen yerleri aşağıdaki şemada numaralarla işaretledi ve her yerle ilgili kısa notlar aldı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

- 1 numaralı yer: “Kurban Bayramı’nın ilk günü hacılar burada şeytan taşlıyor; sonraki günlerde de burada kalıp taşlamaya devam ediyorlar.”
- 2 numaralı yer: “Arefe günü güneş battıktan sonra hacılar buraya geliyor, geceyi burada geçirip bayram sabahı namazdan sonra bir süre dua ediyor.”
- 3 numaralı yer: “Arefe günü öğle vaktinden güneş batana kadar hacılar burada bekleyip dua ediyor.”
- Kâbe: “Hacılar Hacerülesved’i selamlayıp Kâbe’nin etrafında saat yönünün tersine yedi tur dönüyor.”

7.1. Notlarda sözü edilen 1, 2 ve 3 numaralı yerlerin adlarını yazınız. Kâbe ile ilgili notta anlatılan görevin adını ve bu görevdeki her bir turun adını yazınız. (8 puan)

7.2. Belgeselde, Mekke’ye varmadan önce belirli sınırlarda erkeklerin dikişsiz beyaz örtülere büründüğü, herkesin niyet edip telbiye okuduğu bir görev gösterildi. Bu görevin adını ve bu görevi yerine getiren kişiye yasak olan bir davranışı yazınız. Bu görev haccın farzlarındandır; diğer farzları da yazınız. (4 puan)

7.3. Belgeselde bir hacı, “Safa ile Merve arasında gidip gelirken, oğlu için su arayan Hz. Hacer’in ümitsizliğe kapılmadan gösterdiği çabayı düşündüm.” dedi. Bu sözden hareketle hac ibadetinin insanın ahlaki gelişimine katkısını açıklayınız. (3 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.7.1.1. Melekleri sınıflandırabilme	KB2.5. Sınıflandırma
2	DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
3	DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
4	DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	E3.6. Analitiklik, KB2.10. Çıkarım Yapma
5	DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	E3.6. Analitiklik, KB2.10. Çıkarım Yapma
6	DKAB.7.1.4. Nâs suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
7	DKAB.7.2.1. Hac ve umre ibadetlerini çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme

PUANLAMA TABLOSU							
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**TOPLAM**
15	*15*	*15*	*15*	*10*	*15*	*15*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 2** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 7. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kâğıt, aynı senaryonun 2. sürümüdür: öğrenme çıktıları, soru sayısı ve puanlar 1. sürümle aynı, sorular farklıdır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. **Doğru cevap (1.1):** Her doğru melek adı iki puandır (2+2+2+2).

- I. kart: Mikâil (as) **(2 puan)**.
- II. kart: Cebrail (as) **(2 puan)**.
- III. kart: Azrail (as) **(2 puan)**.
- IV. kart: İsrafil (as) **(2 puan)**.

Cebrail (as) için "Cibril" yazılması da tam puan alır. II ve III numaralı kartlarda meleğin en çok bilinen adı yazılmadan yalnızca kartta geçen ifade ("Ruhulkudüs", "ölüm meleği") ya da onun karşılığı olan "Melekülmevt" yazılmışsa o kart için bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (1.1): I. Mikâil (as), II. Cebrail (as), III. Azrail (as), IV. İsrafil (as).

Yanlış cevap (1.1): Meleklerin görevlerinin birbirine karıştırılması (ör. sûra üfleme görevinin Azrail'e ya da Mikâil'e verilmesi, yağmur ve bitkilerle ilgili kartın Cebrail'le eşleştirilmesi) ya da melek olmayan varlıkların (cin, şeytan) yazılması ilgili karttan puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (1.2): Üç ölçüt sırasıyla bir, üç ve üç puandır (1+3+3).

- Ortak ad: I-IV numaralı kartlardaki meleklerin "dört büyük melek" olarak anıldığı yazılmışsa **(1 puan)**.
- Kiramen Kâtibin: Grubun adı yazılmışsa **(1 puan)**; bu meleklerin insanın sağında ve solunda bulunarak kişinin sevap ve günahlarını amel defterine yazdığı belirtilmişse **(2 puan)**.
- Münker ve Nekir: Grubun adı yazılmışsa **(1 puan)**; bu meleklerin insanları sorguya çektiği belirtilmişse **(2 puan)**.

Grupların V ve VI numaralı kartlara hangi sırayla yazıldığı önemli değildir. Grup adı olarak "yazıcı melekler" ya da "değerli yazıcılar" (Kiramen Kâtibin için) ve "sorgu melekleri" (Münker ve Nekir için) yazılması da kabul edilir. Görev yalnızca "her şeyi yazarlar" ya da "soru sorarlar" biçiminde eksik açıklanmışsa o görev için bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (1.2): I-IV numaralı kartlardaki melekler "dört büyük melek" olarak anılır. V numaralı karta Kiramen Kâtibin yazılır. Bu melekler insanın sağında ve solunda bulunur, kişinin sevap ve günahlarını amel defterine yazar. VI numaralı karta Münker ve Nekir yazılır. Bu melekler insanları sorguya çekmekle görevlidir.

Yanlış cevap (1.2): Cin ya da şeytanın bir melek grubu olarak yazılması ve ayet ve hadislerde yer almayan melek adlarının ya da görevlerinin uydurulması ilgili ölçütten puan almaz. Grup adları doğru olduğu hâlde Kiramen Kâtibin ile Münker ve Nekir'in görevleri birbirine karıştırılmışsa yalnızca grup adlarının puanı verilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. **Doğru cevap (2.1):** Her doğru aşama iki puandır (2+2).

- 2 numaralı durak: Kıyamet **(2 puan)**.
- 4 numaralı durak: Mahşer **(2 puan)**.

4 numaralı durak için "haşir" yazılması da kabul edilir. Bu aşamalar şeritteki sıraya uyduğu için 2 numaralı durağa "kabir hayatı" ya da "berzah", 4 numaralı durağa "hesap" ya da "amel defterinin verilmesi" yazılması da tam puan alır.

Örnek doğru cevap (2.1): 2: Kıyamet, 4: Mahşer.

Yanlış cevap (2.1): Durakların yerlerinin karıştırılması ya da şeritteki diğer duraklarda açıklaması verilen aşamaların (ölüm, baas, mizan vb.) yazılması o duraktan puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (2.2): Üç ölçüt sırasıyla iki, iki ve bir puandır (2+2+1).

- Ömür: Her canlının doğumundan ölümüne kadar sahip olduğu yaşam süresi olarak açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Ecel: Ölüm için belirlenen ve takdir edilen zaman olarak açıklanmış, ayete göre her insana ayrı bir ecel tayin edildiği belirtilmişse **(2 puan)**.
- İlişki ve cevap: Ecel gelince ömrün sona erdiği ve şeritteki 1 numaralı aşama olan ölümün gerçekleştiği; ecel herkes için ayrı belirlendiğinden ölümün herkese aynı yaşta gelmediği belirtilmişse **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (2.2): Ömür, insanın doğumundan ölümüne kadar geçen yaşam süresidir. Ecel ise ölüm için belirlenen zamandır. Ayette Allah'ın (cc) her insana ayrı bir ecel tayin ettiği bildirilir. Eceli gelen insanın ömrü sona erer ve şeritteki ilk aşama olan ölüm gerçekleşir. Herkesin eceli ayrı olduğu için ölüm herkese aynı yaşta gelmez.

Yanlış cevap (2.2): Ömür ile ecelin aynı anlamda kullanılması ilgili ölçütlerden yalnızca birinin puanını alır. Ölüm vaktinin insanlar tarafından kesin olarak bilinebileceğinin ya da herkesin aynı yaşta öleceğinin ileri sürülmesi ilişki ölçütünden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (2.3): Her doğru eşleme iki puandır (2+2+2).

- I. ayet: Baas (ölümden sonra yeniden diriliş) **(2 puan)**.
- II. ayet: Mizan (amellerin tartılması) **(2 puan)**.
- III. ayet: Cennet ve cehennem (cennet) **(2 puan)**.

I. ayet için "ölümden sonra diriliş" ya da "basubadelmevt" yazılması da kabul edilir. Aşamanın adı yerine yalnızca şeritteki durak numarası (3, 5 ya da 6) yazılmışsa o ayet için bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (2.3): I. ayet baas, II. ayet mizan, III. ayet cennet ve cehennem aşamasıyla ilgilidir.

Yanlış cevap (2.3): I. ayetin ölüm ya da kıyamet aşamasıyla, II. ayetin baas aşamasıyla ilişkilendirilmesi o ayetten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. **Doğru cevap (3.1):** Her doğru aşama iki puandır (2+2+2+2).

- A mesajı: Ölüm **(2 puan)**.
- B mesajı: Kıyamet **(2 puan)**.
- C mesajı: Baas (ölümden sonra yeniden diriliş) **(2 puan)**.
- D mesajı: Mizan **(2 puan)**.

A mesajı için "ölüm ve kabir hayatı (berzah)" yazılması da kabul edilir. A mesajı için yalnızca "kabir hayatı" ya da "berzah" yazılması puan almaz. Mesaj kabir hayatının ne zaman başladığını sorar ve bu sorunun cevabı ölümdür. C mesajı için "ölümden sonra diriliş" ya da "basubadelmevt" yazılması da doğrudur.

Örnek doğru cevap (3.1): A: Ölüm, B: Kıyamet, C: Baas, D: Mizan.

Yanlış cevap (3.1): Mesajların aşamalarla eşleşmesinin karıştırılması (ör. B mesajının ölümle, C mesajının mahşerle ilişkilendirilmesi) ya da ahiret hayatının aşaması olmayan kavramların yazılması o mesajdan puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (3.2): İki ölçütün her biri iki puandır (2+2).

- Hadisten hareketle cennetin nasıl bir yer olduğunun tam olarak bilinemeyeceği; oradaki nimetlerin hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği, insanın hayal bile edemeyeceği nimetler olduğu belirtilmişse **(2 puan)**.
- "Salih kullarım" ifadesinden hareketle cennete kavuşmak isteyen kişinin Allah'a (cc) iman edip salih ameller işlemesi, yani ibadetlerini yerine getirip güzel ve yararlı davranışlarda bulunması gerektiği açıklanmışsa **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (3.2): Cennetin nasıl bir yer olduğunu tam olarak bilemeyiz. Hadise göre orada hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve insanın aklından bile geçmeyen nimetler vardır. Bu nimetler salih kullar için hazırlanmıştır. Bu yüzden cennete kavuşmak isteyen kişi Allah'a (cc) iman etmeli, ibadetlerini yapmalı ve güzel işler yapmaya çalışmalıdır.

Yanlış cevap (3.2): Cennetin dünyadaki bir yere tıpatıp benzediğinin ya da cennete hiçbir çaba göstermeden ulaşılabileceğinin ileri sürülmesi ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (3.3): Üç ölçütün her biri bir puandır (1+1+1).

- Dünya hayatının belirli bir süreyle sınırlı olduğu ve ölümle sona erdiği belirtilmişse **(1 puan)**.
- Ahiret hayatının dünya hayatının sona ermesiyle başladığı ve hiç bitmeyecek, sonsuza kadar sürecek bir hayat olduğu belirtilmişse **(1 puan)**.
- Kur'an-ı Kerim'de dünya ile ahiret karşılaştırılarak asıl ve gerçek hayatın ahiret hayatı olduğunun vurgulandığı ya da ahiret hayatının dünya hayatından daha değerli olduğu belirtilmişse **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (3.3): Dünya hayatı belirli bir süre sürer ve ölümle sona erer. Ahiret hayatı ise dünya hayatı bitince başlar ve hiç sona ermez. Bu yüzden Kur'an-ı Kerim'de asıl ve gerçek hayatın ahiret hayatı olduğu vurgulanır.

Yanlış cevap (3.3): Ahiret hayatının da dünya hayatı gibi bir gün sona ereceğinin ya da dünya hayatının sonsuz olduğunun yazılması ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. **Doğru cevap (4.1):** İki ölçütün her biri iki puandır (2+2).

- Ayete göre Allah'ın (cc) gökleri ve yeri herkese kazandığının karşılığı verilsin diye yarattığı; ahirette herkesin dünyada yaptıklarının karşılığını göreceği, bu yüzden Onur'un davranışının da karşılıksız kalmayacağı belirtilmişse **(2 puan)**.
- Ayette "Onlara haksızlık edilmez." buyurulduğu; Allah'ın (cc) kimseye haksızlık etmeyeceği, haksızlığa uğrayanın hakkının da korunacağı ve iyilik ile kötülüğün karşılığının adaletle verileceği belirtilmişse **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (4.1): Ayete göre Allah (cc) gökleri ve yeri, herkese kazandığının karşılığı verilsin diye yaratmıştır. Bu yüzden Onur'un yaptığı da ahirette karşılıksız kalmaz. Ayrıca hiç kimseye haksızlık edilmez; haksız yere suçlanan Deniz'in hakkı da Allah (cc) katında kaybolmaz.

Yanlış cevap (4.1): Ahirette bazı davranışların hesabının sorulmayacağının, Allah'ın (cc) bazı insanlara haksızlık edebileceğinin ya da adaletin yalnızca dünyada gerçekleşeceğinin ileri sürülmesi ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (4.2): Üç ölçütün her biri iki puandır (2+2+2).

- Ahiret inancının Deniz'e, uğradığı haksızlığın Allah (cc) katında karşılıksız kalmayacağı düşüncesiyle teselli, umut ve huzur verdiği açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Ayette kinin insanı adaletsizliğe itmemesi gerektiği bildirildiği için Deniz'in öfkeyle olmayan şeyler uydurarak haksızlığa haksızlıkla karşılık vermekten vazgeçmesi gerektiği; Allah'ın (cc) yaptıklarından haberdar olduğunu bilmenin onu doğru sözlü ve adil olmaya yönelttiği açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Ahiret inancının haksızlık karşısında susmayı gerektirmediği; Deniz'in hakkını öğretmeniyle sakin bir şekilde konuşup yalnızca gerçeği anlatarak araması gerektiği belirtilmişse **(2 puan)**.

Deniz'in hiçbir şey uydurmadan öğretmenine kendi suçsuzluğunu anlatıp Onur'u şikâyet etmeyerek affetmeyi seçtiği cevap da üçüncü ölçütten tam puan alır. Affetmek, haksızlığı sessizce kabullenmekle aynı şey değildir.

Örnek doğru cevap (4.2): Ahirete inanan Deniz, yaşadığı haksızlığın Allah (cc) katında karşılıksız kalmayacağını bilir; bu düşünce onu teselli eder. Ayette kinin insanı adaletsizliğe itmemesi gerektiği bildirilir. Bu yüzden Deniz, Onur'a kızgın olsa da olmayan şeyler uydurmaz; Allah'ın (cc) her yaptığından haberdar olduğunu bilir. Bununla birlikte haksızlığa sessiz de kalmaz. Ertesi gün öğretmeniyle sakin bir şekilde konuşur ve yalnızca gerçekte olanı anlatır.

Yanlış cevap (4.2): Ahiret inancı nedeniyle Deniz'in hiçbir şey yapmadan haksızlığı kabullenmesi gerektiğinin ya da Onur hakkında uydurma şeyler söylemesinin doğru olacağının ileri sürülmesi ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (4.3): İki ölçüt sırasıyla iki ve üç puandır (2+3).

- Değerlendirme: Onur'un hem koridorda kurala uymayıp bir öğrenciye zarar verdiği hem de sessiz kalarak suçsuz bir arkadaşının cezalandırılmasına göz yumduğu, yani haksızlık yaptığı; ahirete inanan insanın her davranışının hesabını vereceğini bildiği için böyle davranmaması gerektiği açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Doğru davranış: Ahirete inanan birinin öğretmenine gerçeği söyleyeceği, Deniz'den ve meyve suyu dökülen öğrenciden özür dileyeceği, döküntünün temizlenmesine yardım edeceği gibi uygun davranışlardan en az ikisi yazılmışsa **(3 puan)**. Tek uygun davranış yazılmışsa iki puan verilir.

Örnek doğru cevap (4.3): Onur, hem bir öğrenciye çarpıp zarar vermiş hem de suçu Deniz'in üstünde bırakarak haksızlık yapmıştır. Ahirete inanan biri yaptıklarının hesabını vereceğini bildiği için başkasının haksız yere suçlanmasına sessiz kalmaz. Onur'un öğretmenine gerçeği söylemesi, Deniz'den ve meyve suyu dökülen öğrenciden özür dilemesi gerekir.

Yanlış cevap (4.3): Onur'un tutumunun akıllıca ya da kabul edilebilir olduğunun söylenmesi, değerlendirme yapılmadan yalnızca olayın tekrar anlatılması ya da ahiret inancıyla ilişki kurulmaması değerlendirme ölçütünden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. **Doğru cevap (5.1):** Her uygun duygu ya da düşünce iki puandır (2+2). Aşağıdakilerden herhangi ikisi kabul edilir:

- Allah'ın (cc) dosdoğru olanlara melekler aracılığıyla müjde vereceğini bilmek ve bundan güç almak.
- Yaptığı iyiliğin insanlar görmese de boşa gitmediğini, Allah (cc) katında değerli olduğunu düşünmek.
- Üzüntü ve kaygı yerine huzur, sevinç ve ümit duymak.
- İyiliğe devam etme isteği, kararlılık ve cesaret duymak.
- Allah'ın (cc) sevgisini hissetmek ve bu sevgiye layık olmaya çalışmak.

Örnek doğru cevap (5.1): Ömer, Allah'ın (cc) dosdoğru olanlara melekler aracılığıyla müjde vereceğini bilir ve bundan güç alır. Ayrıca insanlar fark etmese bile yaptığı iyiliğin boşa gitmediğini düşünür ve üzüntüsü yerini sevince bırakır.

Yanlış cevap (5.1): Ayetle ve melek inancıyla ilgisi olmayan duyguların yazılması (ör. arkadaşlarına kızmak), meleklerin Ömer'in yerine alışveriş taşıyacağının ya da iyiliğin yalnızca insanlar görürse değerli olduğunun ileri sürülmesi o maddeden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (5.2): İki ölçütün her biri üç puandır (3+3).

- Ömer'in "Kimse fark etmiyor." diye üzüldüğü anda, Allah'ın (cc) dosdoğru olanlara melekler aracılığıyla "Korkmayın, üzülmeyin" diye müjde vereceğini bilmenin ona teselli, huzur ve güven verdiği; yaptığı iyiliğin değerli olduğunu hissettirdiği açıklanmışsa **(3 puan)**.
- Bu inancın Ömer'in başkalarının görmesine ya da takdirine bağlı kalmadan iyiliğe kararlılıkla devam etmesini sağladığı; insanı manevi olarak güçlendirip güzel davranışlara yönelttiği açıklanmışsa **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap (5.2): Ömer, arkadaşlarının sözleri yüzünden yaptığı iyiliğin fark edilmediğini düşünüp üzülmüştür. Ayette Allah'ın (cc) dosdoğru olanlara melekler aracılığıyla "Korkmayın, üzülmeyin" diye müjde vereceği bildirilir. Bunu bilmek Ömer'i teselli eder, içine huzur ve güven verir. Böylece Ömer, kimse görmese de iyiliğin değerli olduğunu bilir ve komşusuna yardım etmeyi kararlılıkla sürdürür.

Yanlış cevap (5.2): Gerekçe gösterilmeden yalnızca yargının tekrar edilmesi, melek inancının insanı iyilik yapmaktan alıkoyduğunun ya da iyiliğin yalnızca insanlar görürse sürdürülmesi gerektiğinin ileri sürülmesi ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. **Doğru cevap (6.1):** Doğru sıra N, P, L, O, K, M'dir. Doğru yere yazılan her satır bir puandır (1+1+1+1+1+1).

- 1. sıra: N (Ḳul eûẕü birabbinnâs).
- 2. sıra: P (Melikinnâs).
- 3. sıra: L (İlâhinnâs).
- 4. sıra: O (Min şerril vesvâsil ḫannâs).
- 5. sıra: K (Elleẕî yüvesvisü fî sudûrinnâs).
- 6. sıra: M (Minel cinneti vennâs).

Örnek doğru cevap (6.1): N – P – L – O – K – M

Yanlış cevap (6.1): Yanlış sıraya yazılan satırlar puan almaz; doğru sıraya yazılan satırların puanı verilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (6.2): Doğru doldurulan her boşluk bir puandır (1+1+1+1+1). Boşluklara sırasıyla "Cinlerden", "kalplerine", "Rabbine", "Melik'ine" ve "İlah'ına" yazılmalıdır. İkinci boşluğa "kalplerine" yerine "göğüslerine" ya da "sinelerine", dördüncü boşluğa "Melik'ine" yerine "hükümdarına" yazılması da kabul edilir.

Örnek doğru cevap (6.2): De ki: "Cinlerden ve insanlardan; insanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlah'ına sığınırım."

Yanlış cevap (6.2): Surenin anlamında yer almayan kelimelerin yazılması (ör. "meleklerden", "gözlerine") ya da kelimelerin yerlerinin karıştırılması o boşluktan puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (6.3): Dört ölçütün her biri bir puandır (1+1+1+1).

- Allah'a (cc) sığınıldığı belirtilmişse **(1 puan)**.
- Sığınılan Allah'ın (cc) insanların Rabbi, Melik'i (hükümdarı) ve İlah'ı olduğu belirtilmişse **(1 puan)**.
- İnsanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden sığınıldığı belirtilmişse **(1 puan)**.
- Vesvesenin cinlerden ve insanlardan gelebileceği belirtilmişse **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (6.3): Bu surede, insanların Rabbi, Melik'i ve İlah'ı olan Allah'a (cc) sığınılır. İnsanların kalplerine sinsice vesvese veren vesvesecinin kötülüğüne karşı O'na sığınılır. Bu vesvese cinlerden de insanlardan da gelebilir.

Yanlış cevap (6.3): Surenin anlamını değiştiren ifadeler (ör. "Surede insanlara sığınılır."), başka bir surenin anlamının yazılması ya da yalnızca surenin adının tekrar edilmesi ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

7. **Doğru cevap (7.1):** Beş ölçüt sırasıyla iki, iki, iki, bir ve bir puandır (2+2+2+1+1).

- 1 numaralı yer: Mina **(2 puan)**.
- 2 numaralı yer: Müzdelife **(2 puan)**.
- 3 numaralı yer: Arafat **(2 puan)**.
- Kâbe'nin etrafında yapılan görev: Tavaf **(1 puan)**.
- Her bir tur: Şavt **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (7.1): 1: Mina, 2: Müzdelife, 3: Arafat. Kâbe'nin etrafında yedi kez dönülerek yapılan göreve tavaf, her bir tura şavt denir.

Yanlış cevap (7.1): Yerlerin birbirine karıştırılması (ör. şeytan taşlanan yerin Müzdelife, vakfenin yapıldığı yerin Mina olarak yazılması) ilgili ölçütten puan almaz. Tavaf yerine "say", şavt yerine "tavaf" yazılması o ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (7.2): Dört ölçütün her biri bir puandır (1+1+1+1).

- Görevin adı: İhrama girmek **(1 puan)**.
- İhram yasaklarından biri: Hayvanlara ve bitkilere zarar vermek, kötü söz söylemek ya da kavga etmek, tırnak kesmek ya da tıraş olmak, parfüm ve kolonya gibi ürünler kullanmak gibi yasaklardan biri yazılmışsa **(1 puan)**.
- Arafat'ta vakfe yapmak **(1 puan)**.
- Kâbe'yi tavaf etmek (ziyaret tavafı) **(1 puan)**.

Mezheplere göre farklı hükümle değerlendirilen say ve tıraş gibi görevlerin bu farzlara ek olarak yazılması puan kaybına yol açmaz.

Örnek doğru cevap (7.2): Bu görev ihrama girmektir. İhramlı kişi kötü söz söyleyemez, kavga edemez. Haccın diğer farzları Arafat'ta vakfe yapmak ve Kâbe'yi tavaf etmektir.

Yanlış cevap (7.2): Müzdelife vakfesi, şeytan taşlama ya da veda tavafı gibi haccın vaciplerinin farz olarak yazılması o ölçütten puan almaz. İhram yasağı olarak dua etmek ya da namaz kılmak gibi ihramlı iken yapılabilen davranışların yazılması puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (7.3): Üç puan. Say görevinin, oğlu için su arayan Hz. Hacer'in ümitsizliğe kapılmadan gösterdiği azim ve çabayı hatırlattığı; bu sayede hac ibadetinin insana sabır, kararlılık, zorluklarla mücadele etme ve Allah'a (cc) güvenip ümidini kaybetmeme gibi ahlaki değerler kazandırdığı açıklanmışsa tam puan verilir. Yalnızca "sabır kazandırır" gibi gerekçesiz tek bir ifade yazılmışsa bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (7.3): Safa ile Merve arasında say yapan hacı, oğlu için su ararken ümitsizliğe kapılmayan Hz. Hacer'in azmini hatırlar. Böylece hac, insana zorluklar karşısında sabırlı ve kararlı olmayı, ümidini kaybetmeden çalışmayı ve Allah'a (cc) güvenmeyi öğretir.

Yanlış cevap (7.3): Haccın yalnızca bir gezi olduğunun, insanın ahlakına bir katkısının bulunmadığının ya da zorluklar karşısında hemen vazgeçmeyi öğrettiğinin ileri sürülmesi puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.